

Opschonen middelenkast vraagt permanente oplossing

In de regio Zundert wordt momenteel het project 'Bezem door de middenkast in de Zundertse Boomteelt' gedraaid. In maart werd door ruim 75 boomkwekers ruim 750 kilo aan gewasbeschermingsmiddelen ingeleverd. Maar hoe wordt in de toekomst voorkomen dat er opnieuw middelen worden opgepot?

Op initiatief van Treepport wordt in samenwerking met Waterschap Brabantse Delta, Provincie Noord-Brabant en ZLTO de middenkasten van de boomkwekers in de regio Zundert opgeschoond. Het project is onderdeel van de Schoon Water Boomteelt, waarin in tien verschillende projecten wordt gewerkt aan

een doel, namelijk schoon oppervlaktewater in de regio Zundert.

Kwekers krijgen in 'Bezem door de middenkast' de mogelijkheid aangeboden om samen met iemand van CLM of een adviseur door hun middenkast te lopen. Alle middelen worden gecheckt op hun geldigheid. Middelen die niet zijn toegelaten of

wel een toelating hebben maar waar kwekers liever vanaf willen, kunnen vervolgens anoniem en gratis worden ingeleverd bij de milieustraat in gemeente Zundert.

„Met deze actie willen we voorkomen dat niet toegestane middelen alsnog worden opgemaakt, of door foute opslag in het oppervlakte- of grondwater terecht komen”, legt Eric Mulders van Treepport uit.

Eerder voorbeeld

Nieuw is het initiatief niet. Vorig jaar werd een vergelijkbaar project door CLM uitgevoerd in het boomteeltcentrum regio Boskoop. En eerder werd er in het project 'Schoon Water voor Brabant' een vergelijkbare actie georganiseerd die meer gericht was op boeren, akkerbouwers en gastuinbouw in Oost-Brabant. „Van deze projecten weten we dat landbouwers en kwekers er goed gebruik van hebben gemaakt en dat deelnemende kwekers ook enthousiast waren over het project.”

Het waterschap en Treepport zagen de actie wel zitten, maar voor het afvoeren van de middelen hadden ze medewerking nodig van de gemeente. Mulders: „We zijn in overleg gegaan met de gemeente en die reageerde gelijk heel positief en zeiden zonder aarzeling hun medewerking toe.” Een meevaller, want niet in alle eerdere projecten waren gemeenten welwillend om mee te werken.

Wethouder Johan de Beer, verantwoordelijk voor Water in gemeente Zundert: „Wij vinden het belangrijk dat de waterkwaliteit in de gemeente goed is. Kwekers hebben daar hun verantwoordelijkheid in, maar als gemeente moet je zorgen dat zij die verantwoordelijkheid kunnen nemen. Een gemeente heeft daar dus ook een duidelijke taak.”

Anoniem

De anonimiteit is een belangrijke voorwaarde voor het slagen van het project. Net als in Boskoop kwamen

Middelen die niet of wel zijn toegelaten, kunnen kwekers anoniem en gratis inleveren bij de milieustraat in Zundert. Anonimiteit is een belangrijke voorwaarde voor het slagen van het project.

de eerste aanmeldingen voorzichtig op gang. Joost Lommen van het CLM: „Je merkt dat kwekers eerst afwachtend zijn. Als ze van andere deelnemers horen dat het echt anoniem is, besluiten kwekers zich alsnog aan te melden.”

De ingeleverde middelen zijn vaak middelen die al langere tijd niet meer zijn toegestaan in de boomkwekerij. Navraag bij kwekers leert dat ze de middelen vaak nog hebben omdat ze in eerste instantie bang waren dat ze het zonder de middelen niet zouden redden. Na verloop van tijd durven ze de middelen echter niet meer in te leveren. „Schamte speelt een grote rol waardoor middelen op de kwekerij blijven. Als je een middel eerst achtertoed, wordt de drempel daarna steeds groter om het na verloop van tijd alsnog in te leveren”, weet Mulders.

De actie is daarom voor de boomkwekerij erg belangrijk meent Treepport. „Kwekers krijgen de kans om schoon schip te maken. Het project in Boskoop heeft aangetoond dat daar dankbaar gebruik van wordt gemaakt. Maar ook hier in de regio zien we dat ook kwekers buiten Zundert interesse tonen en vragen of zij ook kunnen deelnemen.”

Schamte is volgens de organisatoren niet de enige reden waarom mid-

delen op de kwekerij blijven, als de toelating is ingetrokken of verlopen. „Het is vaak ook onduidelijk waar je heen moet met de middelen als de toelating is ingetrokken.”

Continuïteit

In theorie moeten middelen bij de milieustraat van een gemeente kunnen worden ingeleverd. Met het convenant Verpakkingen Gewasbeschermingsmiddelen wilde de overheid eind jaren 80 garanties dat verpakkingen en restanten van middelen op een verantwoorde manier werden afgevoerd. Hiervoor is indertijd Stori (Stichting Opruiming Landbouwbestrijdingsmiddelen) in het leven geroepen. Bij veel gemeenten is deze regeling echter onbekend of is het onduidelijk wat zij hiermee kunnen.

Voor de toekomst moet er een constructievere oplossing komen. Lommers: „Bij het controleren van de kast troffen we middelen aan waarvan de toelating onlangs is komen te vervallen, maar er waren ook middelen waarvan de toelating al jaren geleden verlopen zijn. Nu hebben we samen schoon schip gemaakt bij een grote groep kwekers. Het belangrijkste is dat de afvoer geborgd wordt, zodat ook in de toekomst de kwekers

ACHTERGROND

Bezem door de middenkast

Het project 'Bezem door de middenkast' wordt dit voorjaar in Zundert georganiseerd. In principe is er ruimte voor 150 kwekers om aan het project deel te nemen. Tot op heden hebben ruim 75 kwekers deelgenomen uit regio Zundert en werd ruim 750 kilo gewasbeschermingsmiddelen ingeleverd. In eerste instantie zou het project tot halverwege april lopen, maar vanwege het succes is het voor kwekers nog mogelijk om zich aan te melden via Treepport (info@treepport.eu of (076) 599 59 99). Ook kwekers uit Rucphen en Roosendaal kunnen deelnemen.

Tijdens het project in de regio Boskoop vorig voorjaar deden meer dan tweehonderd kwekers mee en werd meer dan 2.000 kilo aan gewasbeschermingsmiddelen ingeleverd. Bij de actie in Boskoop was linuron (de werkzame stof in Afarin en Afalon) het middel dat het meest werd ingeleverd, maar liefst 158 kilo. Ook thiram, simazine en carbofuran werden veel ingeleverd.

de middelen verantwoord kunnen afvoeren.”

De Beer: „Als onduidelijkheid kwekers ervan weerhoudt om hun verantwoordelijkheid te nemen, moeten wij als gemeente zorgen dat we duidelijkheid verschaffen.” Hoe dat in de toekomst geregeld wordt in Zundert, kan de wethouder niet gelijk beantwoorden. „Het is wel een onderwerp dat ik samen met de wethouder van milieuga bekijken. We moeten kijken of we dit bijvoorbeeld eenvoudig via de milieustraat kunnen regelen of anders in overleg misschien via de toeleveranciers. Hoe we het oplossen is niet belangrijk, als er maar een oplossing komt die kwekers duidelijkheid geeft.”

In Boskoop speelt dit onderwerp ook. Daar was de gemeente vorig jaar minder meewerkend. Momenteel zijn de toeleveranciers in de regio daarom met Agrodiss in gesprek over mogelijke oplossingen. Gedacht wordt aan de mogelijkheid om bijvoorbeeld een keer per jaar een inlevermoment te organiseren bij een van de toeleveranciers. De kosten, het huren van een chemokar en het verantwoord afvoeren van de restanten zouden daarbij voor een deel kunnen worden betaald vanuit de Stori-pot. <

Kwekers in de regio Zundert maken dankbaar gebruik van de mogelijkheid om hun middenkast op te schonen.